

Ügyiratszám: MN/1098-13/2013.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: politikai hírhez fűzött hírolvasói
vélemény törvényi tilalmának megsértése

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

799/2013. (V.8.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat**, a Jobbik Magyarországért Mozgalom sajtóosztálya munkatársának (1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.; a továbbiakban: **Kérelmező**) a Magyar RTL Televízió Zrt.-vel (1222 Budapest, Nagytétényi út 29.; a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben az RTL Klub csatornán 2012. november 8-án 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „*Híradó*” című műsorszámmal kapcsolatban a Médiatanácshoz 2013. március 26-án érkezett kérelme alapján 2013. március 27-én indult hatósági eljárásban megállapította, hogy a Médiaszolgáltató megsértette a politikai hírhez fűzött hírolvasói vélemény törvényi tilalmát, amely miatt a Médiaszolgáltatót

felhívja, hogy a jelen határozat közzétételétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács figyelmezteti a Médiaszolgáltatót, hogy ugyanezen médiaigazgatásra vonatkozó szabálykövetkező alkalommal történő megsértése esetén a mediaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 187. §-ában meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására jogosult.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közzétételétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: **bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Revcizky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalához (a továbbiakban: Hivatal) 2013. január 14-én érkezett beadványában előadta, hogy a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdésében foglaltakat, amikor hírolvasója a 2012. november 8-án 18 óra 30 perckor kezdődött „*Híradó*” című műsorszámban a **Személyes adat** jobbikos országgyűlési képviselő egri szabálysértési ügyéről szóló hírblokkban a Jobbik Magyarországért Mozgalmat „szélsőséges pártnak”, és a képviselőt „szélsőséges párt képviselőjének” nevezte. A hírolvasó a Jobbik Magyarországért Mozgalmat „szélsőséges” jelzővel ruházta fel, ezzel egyfajta véleményt formált a pártról. Kifejtette, hogy a „szélsőséges” kifejezés a nézőkben negatív hatást kelt, a hírolvasó ezzel egy olyan pártnak titulálta a Jobbikot, amely a rasszista, antiszemita és kirekesztő magatartást helyesli. A Jobbik Magyarországért Mozgalom értékelvű, konzervatív, módszereiben radikális, nemzeti-keresztény, de nem szélsőjobbaldali párt. A Kérelmező előadta továbbá, hogy mivel beadványa kérelemnek minősül, átutalással megfizette a hatósági eljárás 3.000.- Ft összegű díját, és az átutalás tényét a kérelemhez mellékelte bizonylattal igazolta. Az előadottakra tekintettel, az

Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdéseiben foglalt rendelkezések megsértésére történő hivatkozással a Hatóság eljárásának lefolytatását kérte.

A Hivatal a 2013. január 16-án kelt, MN/1098-2/2013. ügyiratszámú levelében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (3) bekezdés b) pontja alapján értesítette a Médiaszolgáltatót a hatósági eljárás megindulásáról, illetve a kérelem tartalmáról, és mellékletben csatolta a kérelem másolatát. Tájékoztatta továbbá a Médiaszolgáltatót arról, hogy az eljárás során a Ket. 68-69/A. §-ainak szabályai szerint iratbetekintési, illetve a Ket. 51. §-a értelmében nyilatkozattételi jog illeti meg. A levél tájékoztatást tartalmazott arról is, hogy a Hivatal hatáskörét az Mttv. 184. § (1) bekezdésének e) pontja alapozza meg.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2013. február 19-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában előadta, hogy a kérelemben előadottak, valamint a felvetett kérdések összetett voltára, továbbá a megítélés széles spektrumára tekintettel érdemi nyilatkozatának elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, ezért az Mttv. 151. § (2) bekezdésére figyelemmel a hatósági eljárás ügyintézési határidejének harminc nappal történő meghosszabbítását kéri. A Hivatal a 2013. február 22-én kelt MN/1098-4/2013. számú végzésével - annak érdekében, hogy a Médiaszolgáltatónak megfelelő idő álljon rendelkezésre érdemi nyilatkozata megküldésére, valamint az ügy bonyolultságára és összetettségére tekintettel - az eljárás ügyintézési határidejét az Mttv. 151. § (2) bekezdése alapján a tényállás teljes körű tisztázása érdekében a Médiaszolgáltató kérelmére harminc nappal meghosszabbította.

A Médiaszolgáltató érdemi nyilatkozata 2013. március 25-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint az Mttv. 182-184. §-aiban sem a Hatóság, sem a Médiatanács feladat és hatáskörei között nem szerepel az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdései miatt indított, a tájékoztatási tevékenység, és nem a kiegyensúlyozottság sérelme miatt indult eljárás. Az Mttv. 182. §-a ugyanakkor a Médiatanács hatósági hatáskörébe sorolja a jelentős befolyásoló erővel rendelkező (JBE) médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásával kapcsolatban felmerült kiegyensúlyozottsági panaszok elbírálását. Véleménye szerint, annak ellenére, hogy ezen rendelkezés utal az Smtv. 13. §-ára és az Mttv. 12. §-ára, ezt a kört mégis a kiegyensúlyozottsági panaszra szűkíti. Kifejtette, hogy ugyanezen a logika mentén fogalmaz az Mttv. 184. § (1) bekezdésének e) pontja is. Hivatkozott továbbá arra, hogy JBE médiaszolgáltatónak minősül. Véleménye szerint továbbá a Hatóságnak az Mttv. 181. §-ában, a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetére előírt eljárásrendet kell alkalmaznia. E körben kifejtette, hogy a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni, és csak ezt követően kezdeményezhet hatósági eljárást. A tárgyi ügyben azonban a Kérelmező nem fordult kifogásával a Médiaszolgáltatóhoz.

Hivatkozott továbbá arra, hogy álláspontja szerint megkülönböztetendő egymástól a kulturális hír, a politikai hír, vagy éppen a bulvár hír. **Személyes adat** a kifogásolt híradásba egy közlekedési szabálysértés miatt, vagyis egy bulvár hír kapcsán került be. A közzétett információ közéleti vetülete mindösszesen annyi, hogy annak elkövetője országgyűlési képviselő volt. Elkövetési magatartása azonban nem függ össze közéleti, politikai szerepével, annak nem folyománya, tehát ebben a körben **Személyes adat** nem minősíthető közszereplőnek sem. Minderre tekintettel a kifogásolt hír nem tartozott a politikai hír körébe, azonban az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdésének kiinduló pontja a politikai hír.

Kifejtette továbbá, hogy álláspontja szerint a „szélsőséges” jelző nem minősíthető sem véleménynek, sem értékelő magyarázatnak. A „szélsőséges” kifejezés ugyanis a „radikális” kifejezés magyar megfelelője, szinonimája. Tekintettel arra, hogy maga az ellenzéki párt használja ezen jelzőt önmeghatározására, így a „radikális” idegen kifejezéssel azonos tartalmú magyar megfelelő használata véleménye szerint nem kifogásolható. A „szélsőséges” jelző nem a műsorvezető, a hírolvasó, vagy a tudósító véleménye volt, hanem a megnevezés tartalmilag, szerkezetileg, és logikailag alkalmazkodott az ellenzéki párt szóhasználatához, ekként az a hír szerves részét képezte. A hírolvasó tehát politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot nem fűzött.

Hivatkozott továbbá a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalására, amely szerint társadalmi, politikai, tudományos vita önmagában nem lehet bírósági eljárásnak alapja. Amennyiben a Kérelmező a „szélsőséges” jelzőt sérelmesnek tartja, úgy az jelen közigazgatási eljárás keretében nem vizsgálható. Az előadottak alapján a Kérelmező panaszának elutasítását és a hatósági eljárás megszüntetését kérte.

A Hivatal a 2013. március 26-án kelt MN/1098-6/2013. ügyiratszámú végzésében a Ket. 22. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján megállapította, hogy a politikai hírhez fűzött hírolvasói vélemény törvényi

tilalmának megsértésével kapcsolatos eljárás lefolytatása - jelen esetben, mivel a Médiaszolgáltató JBE médiaszolgáltatónak minősül - a Médiatanács hatáskörébe tartozik az Mttv. 182. § u) pontja alapján:
„A Médiatanács hatósági hatásköreiben, a 132. §-sal összhangban eljár a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásával kapcsolatban felmerült kiegyensúlyozottsági panaszok ügyében [Smtv. 13. § és e törvény 12. §-a].”

Erre való tekintettel a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat áttette a hatáskörrel rendelkező Médiatanácshoz.

A Médiatanács a 2013. április 2-án kelt, MN/1098-9/2013. ügyiratszámú levelében a Ket. 29. § (3) bekezdés b) pontja alapján értesítette a Médiaszolgáltatót arról, hogy a hatósági eljárás a Médiatanács előtt 2013. március 27-én megindult. Tájékoztatta továbbá a kérelem tartalmáról, és mellékletben csatolta a kérelem másolatát. Tájékoztatta a Médiaszolgáltatót arról is, hogy az eljárás során a Ket. 68-69/A. §-ainak szabályai szerint iratbetekintési, illetve a Ket. 51. §-a értelmében nyilatkozattételi jog illeti meg. A Médiaszolgáltató jelen határozat keltéig nem élt nyilatkozattételi jogával.

A Médiatanács a 2013. április 2-án kelt, MN/1098-10/2013. ügyiratszámú levelében a Kérelmezőt is tájékoztatta arról, hogy a hatósági eljárás a Médiatanács előtt 2013. március 27-én indult meg.

A Médiatanács - figyelemmel a Médiaszolgáltatónak a Hivatal eljárása során benyújtott nyilatkozatában foglaltakra is - megállapította, hogy a tárgyi kérelem nem minősül kiegyensúlyozottsági kérelemnek, azzal ugyanis kizárólag a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértését lehet kifogásolni az Mttv. 181. § (1) bekezdésének első mondata szerint:

„Az Smtv. 13. §-ában és e törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató (a (2)-(6) bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: kérelmező) hatósági eljárást kezdeményezhet.”

A Kérelmező jelen esetben nem az Mttv. 12. § (2) bekezdésében, hanem az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdéseiben foglalt rendelkezések megsértését sérelmezte, ezért - mivel tehát jelen esetben az eljárás tárgya nem kiegyensúlyozottsági kérelem - az Mttv. 181. §-ában meghatározott eljárásrend nem alkalmazandó.

A Médiatanács a tényállás tisztázása során a kérelemmel érintett műsorszám és a kérelem, valamint a Médiaszolgáltatónak a Hivatal eljárása során benyújtott nyilatkozata érdemi vizsgálata alapján a következőket állapította meg:

A tárgyi híradás a 2012. november 8-án 18 óra 30 perckor kezdődött „Híradó” című műsorszámában hangzott el 18 óra 52 perc 11 másodperces kezdettel, a következők szerint:

„Jogosítvány nélkül, lejárt műszakival, át a behajtni tilos táblán, így autózott Egerben **Személyes adat** jobbkos képviselő. A Blikk beszámolója szerint az eset kedd késő este történt, a szélsőséges politikus azt mondta híradónknak, van engedélye, csak épp nem volt nála...”

„A szélsőséges párt képviselőjének nem ez az első összeütközése a törvénnyel...”

A Kérelmező azt kifogásolta, hogy a hírolvasó a Jobbik Magyarországért Mozgalmat „szélsőséges pártnak”, és a képviselőt „szélsőségesnek” nevezte, s ezzel mintegy véleményének adott hangot. A Médiatanácsnak tehát azt kellett vizsgálnia, hogy a hírolvasó a „szélsőséges” jelző használatával az adott politikai hírhez valóban véleményt, vagy értékelő magyarázatot fűzött-e, azaz a Médiaszolgáltató megsértette-e a fentebb idézett Mttv. 12. § (3) bekezdésében, illetve ezzel összefüggésben az Mttv. 12. § (4) bekezdésében foglaltakat.

A Mttv. 12. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által

közzétett műsorszámban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot - kivéve a hírmagyarázatot - nem fűzhetnek."

A Mttv. 12. § (4) bekezdése szerint:

„A műsorszámban közzétett hírekhez fűzött véleményt, értékelő magyarázatot e minőségének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hírektől megkülönböztetve kell közzétenni.”

Az Mttv. 12. §-ának (3) bekezdése – a közönség befolyásolástól mentes tájékoztatásának különösen fontos céljára tekintettel – világos, egyértelmű, szigorú követelményként tiltja meg, hogy a Médiaszolgáltatónak a hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által közzétett műsorszámban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot fűzzenek. Ez alól kivételt kizárólag a hírmagyarázat képez. A Médiaszolgáltató által használt „szélsőséges” kifejezés a tényszerűségen túlmutató (jelen esetben a hírolvasó a Jobbik Magyarországért Mozgalom parlamenti képviselőjének egri szabálysértési ügyét ismertette) megjegyzés, amely egyértelműen egy véleményt, értékítéletet fejez ki. A tárgyi híradást érintően a Médiaszolgáltató maga is elismerte nyilatkozatában, hogy annak közéleti vetülete az volt, hogy a híradásban a nevezett országgyűlési képviselő szabálysértési ügyéről számolt be, tehát az adott hír politikai természettel is bír.

A jogszabályi előírás nem tesz különbséget a „negatív” és a „pozitív” irányultságú vélemények között, hanem általános értelemben korlátozza a véleményeknek, értékelő magyarázatoknak a közzétett hírekhez való hozzáfűzését. Ezért a vizsgált kérdés megítélése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a „szélsőséges” szó egyébként erősen negatív töltetű véleményt fejez ki, a hangsúly a szó egyértelmű vélemény-jellegén van. Emiatt nem bír relevanciával a Médiaszolgáltatónak a PK. 12. számú állásfoglalásra hivatkozása sem, ugyanis nem arról van szó, hogy a Médiatanács abban a társadalmi, politikai vita tekintetében foglalna állást, hogy a Kérelmező szélsőséges-e, vagy sem. A jogszabályi előírás, illetve annak alkalmazása továbbá nem a közzétett vélemény valóságtartalmát, azaz valós tényeken alapulását követeli meg, illetve nem a valós ténybeli alapokat nélkülöző vélemények közzétételét korlátozza. A rendelkezés bármifajta vélemény közlését tiltja, illetve a közzététel megfelelő módját határozza meg egy meghatározott személyi kör (a hír- és politikai tájékoztató műsorszámok műsorvezetői, tudósítói), illetve a híreket közlő műsorszámok esetében. A Médiaszolgáltató hírolvasója azzal, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalmat, illetve annak parlamenti képviselőjét „szélsőségesnek” nevezte, kifejezett egy véleményt. Mivel a műsort hallgatók befolyásolására akár egyetlen szó is alkalmas lehet, és az érintett rendelkezés megsértése egyetlen szó közzétételével is megvalósulhat, a Médiaszolgáltató a kérelemmel érintett műsorszámban nem fejezhette volna ki abbéli véleményét, miszerint az érintett párt vagy országgyűlési képviselő „szélsőséges”, illetve ennek megtörténte esetén e véleményét a közlés vélemény-jellegének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hírektől megkülönböztetve, és nem a hírolvasó, illetve a Médiaszolgáltató saját véleményeként kellett volna közzétennie [Mttv. 12. § (4) bekezdés]. E körben nincsen jelentősége annak sem, hogy az érintett műsorszám a közélet, vagy a lakosság mekkora hányada által osztott véleményt fogalmaz meg, és hogy van-e a véleménynek valós ténybeli alapja; az Mttv. fentebb idézett 12. § (3) bekezdése minden további körülmény vizsgálata nélkül magát a vélemény közzétételét tiltja meg, a (4) bekezdés pedig előírja a vélemények közzétételének megfelelő módját a hírműsorokban. Mivel az Mttv. 12. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés célja az, hogy a közönség befolyásolástól mentesen tájékozódjon az adott hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámból, nincs jelentősége annak sem, hogy az elhangzott vélemény a Médiaszolgáltatónak, vagy csupán a Médiaszolgáltató hírolvasójának álláspontját tükrözi.

A Médiatanács mindezek alapján megállapította, hogy a Médiaszolgáltató megsértette a politikai hírhez fűzött hírolvasói vélemény közzétételének az Mttv. 12. § (3) bekezdésében foglalt törvényi tilalmát azzal, hogy a kifogásolt műsorszámban a Jobbik Magyarországért Mozgalmat és annak parlamenti képviselőjét a „szélsőséges” kifejezéssel illette, ezzel egyúttal megsértette az Mttv. 12. § (4) bekezdésében foglaltakat is, hiszen véleményét nem e minőségének megjelölésével, a hírektől megkülönböztetve tette közzé.

A jogsértés miatt alkalmazandó jogkövetkezmény megállapítása során a Médiatanács az alábbiakat mérlegelte.

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig nem állapította meg az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, továbbá a feltárt jogsértést csekély súlyúként értékelte.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerint:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal - a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint:

„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül legalább kétszer valósítja meg, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A fentebb kifejtettek szerint, a jogsértés csekély súlyára és az ismételtség hiányára tekintettel tehát a Médiatanács az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése miatt az Mttv. 186. § (1) bekezdés alapján alkalmazható jogkövetkezmény mellett döntött, és a rendelkező részben foglaltak szerint felhívta a Médiaszolgáltatót, hogy a jelen határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének, és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

Az eljárás során a Ket. 153. § (2) bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatra történő figyelmeztetés a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint 164. §-án alapul, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdése tartalmazza. A Médiatanács hatáskörét az Mttv. 182. § u) pontja alapozza meg.

Budapest, 2013. május 8.

A Médiatanács nevében

dr. Auer János
soros elnöki tisztséget ellátó tag

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag